

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
2^η ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Των άρθρων 26 και 32 Π.Δ. 114/2010 & της υπ' αριθμ. 5401/3-505553 από 7-11-2011
(ΦΕΚ ΥΟΔΔ 385/8-11-2011 απόφασης του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αρ. Φ. 95/51447

Στο Βύρωνα Αττικής, στην έδρα των Επιτροπών Προσφυγών (Αλατσάτων κ' Καλλιπόλεως 1), στις 17 Νοεμβρίου 2011, μετά την από 95/51447-505660 Πρόσκληση του Προέδρου της, συνήλθε η 2^η Ειδική Επιτροπή Προσφυγών αποτελούμενη από τους:

α) Αθανάσιο Κουρμαδά (υπάλληλο Υπουργείου Εσωτερικών), αναπληρωματικό Πρόεδρο

β) Βασίλειο Αυδή (εκπρόσωπο της Υ.Α. του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες), τακτικό μέλος,

γ) Σπυρίδωνα Απέργη (νομικό, επιλεγμένο από τον σχετικό κατάλογο που κατήρτισε η Ε.Ε.Δ.Α.), τακτικό μέλος

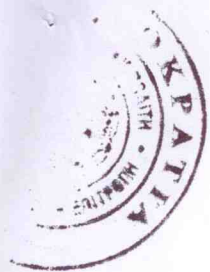
και με Γραμματέα την αστυφύλακα, Γεωργία Μπινιέρη της Διεύθυνσης Αλλοδαπών / Α.Ε.Α.

Η Επιτροπή συνεδρίασε για να αποφασίσει επί της από 7.3.2006 προσφυγής του, κατά δήλωσή του, πολίτη Αφγανιστάν.

(επ.) [redacted], (ον.) [redacted] του [redacted] και της [redacted], γεννημένου την 1.1.1988

κατά της υπ' αριθ. 95/51447 από 8.11.2005 απόφασης του Προϊσταμένου Ασφάλειας και Τάξης του Υπουργείου (πρώην) Δημόσιας Τάξης

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη

α') τις διατάξεις του Ν.Δ. 3989/1959 «Περί κυρώσεως της πολυμερούς Συμβάσεως περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων» (ΦΕΚ 201, τ. Α'), όπως συμπληρώθηκε με τον Α.Ν. 389/1968 «Περί κυρώσεως του Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης της 31.1.1967 εν σχέσει προς την Νομικήν Κατάστασιν των Προσφύγων» (ΦΕΚ 125, τ. Α')

β') τις διατάξεις του Π.Δ. 96/2008 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 2004 για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (L 304/30.9.2004)» (ΦΕΚ 152, τ. Α')

γ') τις διατάξεις του Π.Δ. 114/2010 «Καθιέρωση Ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (L326/13.12.2005)» (ΦΕΚ 195, τ. Α')

δ') τις διατάξεις του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 45, τ. Α').

ε') την υπ' αριθμ. 5401/3-505553 από 7-11-2011 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 385/8-11-2011) απόφασης του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη

στ) την υπ' αριθμ. 4000/1/70-α' από 14.7.2011 απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη (ΦΕΚ Β' 1725/2.8.2011) «Κανονισμός λειτουργίας των Επιτροπών Προσφυγών του π.δ. 114/2010»

η) την από 1.3.2004 αίτηση ασύλου του προσφεύγοντα

θ) την υπ' αριθ. 95/51447 από 8.11.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του τότε Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

ι) την από 7.3.2006 προσφυγή του προσφεύγοντα

ια) την από 17.11.2011 έκθεση προφορικής εξέτασης του προσφεύγοντα

ιβ) το από 22.11.2011 υπόμνημα της συνηγόρου του προσφεύγοντα

ιγ) όλα τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου της προσφεύγουσας.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ισχυρισμοί του προσφεύγοντα

Ο προσφεύγων είναι Hazara, κατάγεται από την πόλη Shek Ali της επαρχίας Parwan, έφυγε από το Αφγανιστάν με την οικογένειά του το 1992-3 σε ηλικία 4-5 ετών, έμεινε περί τα δέκα χρόνια στο Ιράν και, στη συνέχεια, όπως προκύπτει από τον φάκελό του, ήρθε τον Σεπτέμβριο 2004 στην Ελλάδα. Στο Αφγανιστάν η οικογένειά του είχε κτηματικές διαφορές μ' έναν γείτονα που λεγόταν Χαμζά. Ο γιος του Χαμζά σκοτώθηκε στο Τσαρικόρ και ο Χαμζά κατηγόρησε την οικογένεια του προσφεύγοντα για το φόνο. Κάποιο βράδυ σκοτώθηκε ο πατέρας του προσφεύγοντα στα χωράφια ενώ νωρίτερα είχαν απειλήσει την οικογένειά του οι γιοι του Χαμζά. Η οικογένεια αναχώρησε για την Μπαμιάν και, στη συνέχεια, για το Τσαρικόρ όπου δεν έμειναν λόγω έχθρας μεταξύ των τατζίκων που πλειοψηφούσαν στις περιοχές αυτές και των Hazara. Τελικά πήγαν στην επαρχία Γκαζνί, όπου πλειοψηφούν οι Hazara, αλλά κι εκεί δεν τους ήθελαν επειδή δεν ήταν ντόπιοι και αντιδρούσαν οι Kuchi. Κατά της διάρκεια της διαδρομής αυτής κινδύνευσε η ζωή του προσφεύγοντα και του αδελφού του που τραυματίστηκε από σφαίρες και ο προσφεύγων πιστεύει ότι μπορεί να ήταν ο Χαμζά ο δράστης.

Η οικογένεια κατέφυγε στο Ιράν, μέσω Πακιστάν, όπου παρέμεινε. Ο ίδιος απελάθηκε τρεις φορές στο Αφγανιστάν αλλά μετά επέστρεφε στο Ιράν. Ο προσφεύγων φοβήθηκε να μην απελαθεί ξανά κι έφυγε από το Ιράν για την Τουρκία κι έφτασε στην Ελλάδα, όπου έχει εργαστεί σε διάφορες εργασίες, ιδίως σε τυπογραφείο μέχρι τον Ιούλιο του 2011, τώρα ζει με τις αποταμιεύσεις που έχει κάνει.

Αξιολόγηση των ισχυρισμών

Οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα παρουσιάζουν, σε γενικές γραμμές, εσωτερική και εξωτερική συνοχή και ήταν ετοιμόλογος κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Η Επιτροπή πιθανολογεί ως αληθείς τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, όπως εκτίθεται παρακάτω.

- Αναφορικά με την κατάσταση των Hazara γενικά στο Αφγανιστάν και ειδικά στην περιοχή του προσφεύγοντα:

Η σημερινή εθνοτική σύνθεση του πληθυσμού στο Αφγανιστάν είναι Pashtun (42%), Tajik (27%), Hazara (9%), Uzbek (9%), Aimak (4%), Turkmen (3%), Baloch (2%), και άλλες εθνότητες(4%).(US Central Intelligence Agency, CIA Factbook:

Afghanistan, 18/10/2010, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html>). Σύμφωνα με αναφορά του Υπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, οι Hazara είναι μουσουλμάνοι Σίτες στο θρήσκευμα και ως εθνική μειονότητα έχουν υποστεί συστηματικές διακρίσεις, οι οποίες επιδεινώθηκαν σημαντικά στα χρόνια της κυριαρχίας των Ταλιμπάν και συνεχίζονται σε μεγάλο βαθμό έως και σήμερα. (Κατευθυντήριες οδηγίες για την Αξιολόγηση των Αναγκών Διεθνούς Προστασίας των Αιτούντων Άσυλο από το Αφγανιστάν, Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες 17/12/2010, σ.30, HCR/EG/AFG/10/04, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4d0b55c92.html>). Ομοίως, το 2009 σημειώνονταν ότι «Συνεχίζουν οι αναφορές για κοινωνικές διακρίσεις κατά των Hazaras, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης να δωροδοκήσουν για να περάσουν τα σύνορα, ενώ οι Pashtuns περνούν ελεύθερα. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες της κυβέρνησης να διευθετήσει τις ιστορικές εντάσεις που επηρεάζουν την κοινότητα των Hazara, συμπεριλαμβανομένης της ενοϊκής μεταχείρισης, κάποιοι αρχηγοί της κοινότητας των Hazaras κατηγόρησαν τον Πρόεδρο Karzai ότι επιφύλασσε ενοϊκή μεταχείριση στους Pashtuns εις βάρος άλλων μειονοτήτων, ειδικά των Hazaras. Επιπλέον, η αυξανόμενη δύναμη των πολέμαρχων ανησυχεί για την κατάσταση των Hazaras, καθώς μπορεί να θέτουν άμεση απειλή στην κοινότητά τους, δεδομένης της έλλειψης κρατικής παρουσίας και κράτους δικαίου σε πολλές περιοχές.» (UNHCR, *Eligibility Guidelines for assessing the international protection needs of asylum seekers from Afghanistan*, July 2009, σ. 19, <http://www.refworld.org>). Εξάλλου, παρότι είναι σχετικά σταθερή η κατάσταση ασφαλείας στις επαρχίες και περιοχές όπου οι Hazara αποτελούν πλειοψηφία ή σημαντική μειονότητα, έχουν επιδεινωθεί οι συνθήκες ασφάλειας στις υπόλοιπες περιοχές της επαρχίας, συμπεριλαμβανομένων των οδών πρόσβασης προς και από αυτές τις περιοχές(...)Επίσης, οι Ταλιμπάν εκφόβισαν, απείλησαν και σκότωσαν πολίτες, συμπεριλαμβανομένων μελών της εθνοτικής ομάδας Hazara, που έκριναν ύποπτους συνεργασίας ή υποστήριξης της κυβέρνησης ή των διεθνών ενόπλων δυνάμεων.

Σχετικά με την αναφορά του προσφεύγοντα στους Kuchi σημειώνεται ότι υπάρχει μακροχρόνια ιστορία εθνοτικών συγκρούσεων μεταξύ των Hazaras και των Kuchis, νομάδων εθνοτικής καταγωγής Pashtun, για τα δικαιώματα βοσκής. (Βλ. IRIN, *Afghanistan: Kuchi minority complain of marginalization*, 23 November 2010, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4cf4f83a14.html>).

Επιπλέον, σχετικά με τις διεκδικήσεις γης στις οποίες αναφέρθηκε ο προσφεύγων, σύμφωνα με το *Internal Displacement Monitoring Centre*, «οι διαδικασίες επιστροφής μπορούν επίσης να είναι επικίνδυνες καθώς οι IDPs που προσπαθούν να διεκδικήσουν ξανά την περιουσία τους είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν συγκρούσεις για τη γη και τους καρπούς(...). Οι IDPs συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών που διέφυγαν από περιοχές που ελέγχονται από τους αντάρτες, τους υποπεύονται ήδη για αφοσίωση σε αντίπαλες ομάδες. (Internal Displacement Monitoring Centre (11 April 2011) *Afghanistan: Need to minimise new displacement and increase protection for recently displaced in remote areas*, σ.6 <http://www.internal-displacement.org/countries/afghanistan>).

Νομική βάση της προσφυγής

Από το Άρθρο 1Α(2) της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, όπως ερμηνεύεται, και το Άρθρο 13 του π.δ. 96/2008, προκύπτει ότι, προκειμένου ένα πρόσωπο να αναγνωριστεί ως πρόσφυγας, θα πρέπει το πρόσωπο αυτό να έχει βάσιμο και δικαιολογημένο φόβο ότι σε περίπτωση επιστροφής του στη χώρα καταγωγής του, θα υποστεί δίωξη για έναν από τους περιοριστικά αναφερόμενους λόγους στην παραπάνω διάταξη της Σύμβασης.

Εξάλλου, γίνεται δεκτό ότι για την συνδρομή των παραπάνω σωρευτικών προϋποθέσεων δεν απαιτείται πλήρης απόδειξη, αλλά η ύπαρξή τους αρκεί να πιθανολογηθεί ως εύλογη (UNHCR, Εγχειρίδιο για τις διαδικασίες και τα κριτήρια καθορισμού του καθεστώτος των προσφύγων, εκδ. 6^η, παρ.42, εφεξής UNHCR Εγχειρίδιο).

Το πρώτο κριτήριο υπαγωγής στη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 είναι η ύπαρξη βάσιμου και δικαιολογημένου φόβου δίωξης. Ο όρος «δικαιολογημένος φόβος δίωξης» περιλαμβάνει ένα υποκειμενικό και ένα αντικειμενικό στοιχείο και προκειμένου να εξακριβωθεί η ύπαρξη του δικαιολογημένου φόβου, πρέπει και τα δύο στοιχεία να εκτιμηθούν (UNHCR Εγχειρίδιο, παρ.38).

Με τον όρο «υποκειμενικό στοιχείο του φόβου» υποδηλώνεται ένα συγκεκριμένο κίνητρο φυγής, το οποίο αποσυνδέει κάθε άλλο λόγο φυγής από τον ορισμό (UNHCR Εγχειρίδιο, παρ.39-41). Η Επιτροπή δέχεται ότι στην προκειμένη περίπτωση το υποκειμενικό στοιχείο του φόβου πληρούται, καθώς ο προσφεύγων

εξέφρασε την απροθυμία του να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του από φόβο ότι απειλείται η ζωή του και η σωματική του ακεραιότητα, εάν επιστρέψει στο Αφγανιστάν.

Ως προς το αντικειμενικό στοιχείο είναι αναγκαίο να αξιολογηθούν οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα σε συσχετισμό με το όλο πλαίσιο της σχετικής κατάστασης (Βλ. UNHCR Εγχειρίδιο, παρ. 42). Η εκτίμηση κατά πόσον ο φόβος είναι βάσιμος απαιτεί τη διαπίστωση του κατά πόσον υπάρχει «εύλογη πιθανότητα» ότι ο φόβος του αιτούντος θα πραγματοποιηθεί κατά την επιστροφή του. Γενικά, ο φόβος του προσφεύγοντα πρέπει να θεωρείται δικαιολογημένος, εάν μπορεί να θεμελιώσει κατά ένα εύλογο βαθμό, ότι η εξακολούθηση της παραμονής του στη χώρα προέλευσής του έχει γίνει αφόρητη γι' αυτόν για τους λόγους που αναφέρονται στον ορισμό του πρόσφυγα της Σύμβασης της Γενεύης ή θα μπορούσε να γίνει αφόρητη για τους ίδιους λόγους, εάν επέστρεφε σ' αυτήν. Η επιλογή του αν θα αναγνωριστεί σε κάποιον το καθεστώς του πρόσφυγα εξαρτάται όχι τόσο από το αν ο προσφεύγων έχει διωχθεί στο παρελθόν αλλά από το αν υφίσταται παρών και μελλοντικός φόβος δίωξης του σε περίπτωση επιστροφής του. Στη περίπτωση του προσφεύγοντα, δεν πιθανολογείται εύλογα ότι υφίσταται τέτοιος αντικειμενικός φόβος καθώς ο προσφεύγων έχει φύγει από τη χώρα εδώ και 19 τουλάχιστον χρόνια και ο κίνδυνος ανεύρεσής του, πιθανής δίωξης και φόνευσής του από τον Χαμζά, εάν επιστρέψει στο Αφγανιστάν, κρίνεται ως ιδιαίτερα απομακρυσμένος λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρόνου και της πλήρους φυσιολογικής αλλαγής του προσφεύγοντα από παιδί 4-5 ετών σε ενήλικα.

Η έννοια της δίωξης δεν προβλέπεται στη Σύμβαση του 1951. Από το άρθρο 33 της Σύμβασης μπορεί να συναχθεί ότι η απειλή κατά της ζωής ή της ελευθερίας για λόγους, μεταξύ άλλων, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα συνιστά πάντα δίωξη (UNHCR Εγχειρίδιο, παρ. 51). Επιπλέον, στο Άρθρο 9, παρ.1 του π.δ. 96/2008, αναφέρεται ότι οι πράξεις δίωξης πρέπει «να είναι αρκούντως σοβαρές λόγω της φύσης ή της επανάληψης τους, ώστε να συνιστούν σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών τους». Ακόμα κι αν υποτεθεί ότι υφίσταται αντικειμενικός φόβος δίωξης από τον Χαμζά, η Επιτροπή περαιτέρω δεν πιθανολογεί ως εύλογη τη δίωξή του καθώς ο ίδιος ήταν πολύ μικρός τότε για να έχει ευθύνη για την αντιπαράθεση της οικογένειάς του με

αυτή του Χαμζά και, επιπλέον, είναι απομακρυσμένη η πιθανότητα να τον ανεύρει ο Χαμζά στο Παρβάν ή σε άλλη περιοχή μετά από 19 και πλέον χρόνια απουσίας του προσφεύγοντα από τη χώρα. Σε κάθε περίπτωση, κατά την κρίση της Επιτροπής, η πιθανότητα εύρεσης και δίωξης του προσφεύγοντα από τον Χαμζά, σε περίπτωση επιστροφής του πρώτου στο Αφγανιστάν είναι απομακρυσμένη και δεν μπορεί να εξικνείται μέχρι του σημείου της εύλογης πιθανότητας, σύμφωνα με τις ως άνω οδηγίες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Η Επιτροπή, συνεπώς, κρίνει, ότι ο φόβος του προσφεύγοντα δεν είναι βάσιμος και (αντικειμενικά) δικαιολογημένος και, συνεπώς, δεν πληρούνται το αντικειμενικό κριτήριο του ορισμού του Άρθρου 1Α(2) της Σύμβασης της Γενεύης του 1951. Επιπλέον κρίνει ότι δεν πιθανολογείται και δίωξή του, εάν επιστρέψει στο Αφγανιστάν, όπως εκτίθεται παραπάνω. Κατ' ακολουθία παρέλκει η εξέταση των άλλων προϋποθέσεων του ορισμού του Άρθρου 1Α(2) της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 αφού η μη πλήρωση έστω κι ενός στοιχείου του ορισμού του πρόσφυγα οδηγεί σε μη αναγνώριση σε αυτόν αυτού του καθεστώτος.

Επικουρική προστασία

Ακολούθως, η Επιτροπή σύμφωνα με το π.δ. 96/2008 προέβη στην εξέταση του κατά πόσο ο προσφεύγων δικαιούται επικουρική προστασία. Κατά το άρθρο 15 του π.δ. 96/2008, επικουρική προστασία δικαιούνται τα πρόσωπα τα οποία έχουν υποστεί ή κινδυνεύουν να υποστούν σοβαρή βλάβη, η οποία συνίσταται σε: α) θανατική ποινή ή εκτέλεση, β) βασανιστήρια, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή γ) σοβαρή προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω βίας ασκούμενης αδιακρίτως σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Εν προκειμένω, κρίνεται ότι ο κίνδυνος σοβαρής βλάβης δεν συνίσταται σε θανατική ποινή ή εκτέλεση (περίπτωση α') διότι, όπως αναλύθηκε ανωτέρω, δεν στοιχειοθετείται εις βάρος του προσφεύγοντος κάποιος κίνδυνος στοχευμένης δίωξης, η οποία να κατατείνει σε απειλή κατά της ζωής του. Επίσης, γίνεται δεκτό ότι δεν πληρούνται ούτε και ο ορισμός του κινδύνου για την ζωή ή την σωματική ακεραιότητα λόγω αδιάκριτης βίας, (περίπτωση γ'), δεδομένου ότι οι επικρατούσες συνθήκες ασφαλείας τόσο στο χωριό του Shek Ali όσο και στην επαρχία Parwan του

Αφγανιστάν, τόπος τελευταίας διαμονής προσφεύγοντα, δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αδιάκριτη βία λόγω εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Αναφορικά με την β' περίπτωση, δηλαδή την ύπαρξη κινδύνου ο προσφεύγων να υποστεί βασανιστήρια, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία σε περίπτωση επιστροφής του στη χώρα καταγωγής του, θα πρέπει να εκτιμηθούν τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες τον Ιανουάριο του 2011 ο αριθμός των εσωτερικώς εκτοπισμένων στο Αφγανιστάν ανέρχεται στις **351.907** (βλ. <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/page?page=49e486eb6#>).

Μάλιστα, στην από 17 Δεκεμβρίου 2010 κατευθυντήριας οδηγίας για το Αφγανιστάν της Έπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, (βλ. <http://www.unhcr.gr/fileadmin/Greece/Protection/XwresKatagogis/Afghanistan/AFGHANISTAN2010GR.pdf>) αναφέρονται τα εξής: «Η εσωτερική εκτόπιση στο Αφγανιστάν παραμένει σύνθετο φαινόμενο. Δεν έχει πάψει να αυξάνεται ο αριθμός των πολιτών που εκτοπίζονται εντός της χώρας τους (IDP) λόγω των συγκρούσεων, με τις μετακινήσεις να παρουσιάζουν μεγαλύτερη ένταση κυρίως στις νότιες και δυτικές περιοχές του Αφγανιστάν. Εκτιμάται ότι, οι ένοπλες συγκρούσεις προκάλεσαν από τον Ιούνιο του 2009 έως τον Οκτώβριο του 2010 την εκτόπιση 131.984 πολιτών. **Η έλλειψη πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, η έλλειψη ευκαιριών διαβίωσης, οι διαμάχες για την πρόσβαση σε βοσκότοπους και καλλιεργήσιμη γη, και, γενικά η ανασφάλεια έχουν πλήξει ιδιαίτερα τους εκτοπισμένους, προκαλώντας, σε ορισμένες περιπτώσεις, περαιτέρω εκτοπίσεις.** Ευάλωτοι πολίτες, όπως νοικοκυριά με αρχηγούς γυναίκες, χήρες και ορφανά και παιδιά χωρισμένα από την οικογένειά τους αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες πρόσβασης σε υπηρεσίες αρωγής, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης. Αναφέρεται ότι, στις περιοχές όπου οι Αφγανικές αρχές αδυνατούν να παράσχουν προστασία, οι εσωτερικά εκτοπισμένοι αναζητούν όλο και περισσότερο την προστασία των ισχυρών τοπικών αρχόντων, ενώ σε κάποιες περιοχές, όπου μαίνονται συγκρούσεις, για να επιβιώσουν στηρίζουν συχνά, εκούσια ή εξ ανάγκης, τις ένοπλες αντικυβερνητικές ομάδες.» (βλ. σελ. 6-7 της από 17 Δεκεμβρίου 2010 κατευθυντήριας οδηγίας για το Αφγανιστάν της Έπατης Αρμοστείας-Υ.Α.- του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες).

Ακολούθως, σημειώνεται ότι: «Πολλοί εκτοπισμένοι δεν έχουν καταμετρηθεί, κυρίως λόγω της μετακίνησής τους στις νότιες περιοχές της χώρας, όπου μαίνονται συγκρούσεις, και της ελάχιστης ή καθόλα απύσας ανθρωπιστικής πρόσβασης σε αυτές τις περιοχές. Επιπλέον, πολλοί εκτοπισμένοι διαμένουν σε ανεπίσημους οικισμούς ή σε αστικά συμπλέγματα σε άλλες περιοχές της χώρας, όπως είναι η Καμπούλ, και όχι στους καταυλισμούς εκτοπισμένων όπου παρέχεται ανθρωπιστική βοήθεια.»(σελ. 62-63 της από 17 Δεκεμβρίου 2010 κατευθυντήριας οδηγίας για το Αφγανιστάν της Υ.Α. του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες).

Επιπλέον, σε πληθώρα άλλων διεθνών αναφορών (βλ. ενδεικτικά την από 11-04-2011 από κοινού αναφορά του «Internal Displacement Monitoring Centre» με το «Norwegian Refugee Council» με τίτλο «AFGHANISTAN Need to minimise new displacement and increase protection for recently displaced in remote areas», ιδίως σελ.

5-6

[http://www.internal-](http://www.internal-displacement.org/8025708F004BE3B1/(httpInfoFiles)/8C20C57891906F4FC125786F003978FE/$file/Afghanistan_Overview_April2011.pdf)

[displacement.org/8025708F004BE3B1/\(httpInfoFiles\)/8C20C57891906F4FC125786F003978FE/\\$file/Afghanistan_Overview_April2011.pdf](http://www.internal-displacement.org/8025708F004BE3B1/(httpInfoFiles)/8C20C57891906F4FC125786F003978FE/$file/Afghanistan_Overview_April2011.pdf), αλλά και την από 11-10-2010 αναφορά του βρετανικού «Home Office» για το Αφγανιστάν, § 31.01-31.06, <http://www.ukba.homeoffice.gov.uk/sitecontent/documents/policyandlaw/coi/afghanistan/report-1110.pdf?view=Binary>) περιγράφονται οι δυσχερείς συνθήκες στις οποίες είναι εκτεθειμένοι οι εσωτερικώς εκτοπισμένοι στο Αφγανιστάν. Κυρίως δε, υπογραμμίζονται η έλλειψη στέγασης και φαγητού, η μη πρόσβαση σε πόσιμο νερό, σε συνθήκες υγιεινής, η μη επαρκής ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η μη πρόσβαση στην εκπαίδευση και στην εργασία, αλλά και οι γενικές συνθήκες ανασφάλειας.

Ακόμη, σχετικά με το ζήτημα της μετεγκατάστασης στο Αφγανιστάν, καταγράφεται ότι: «Επιβάλλεται να καθορίζεται σε εξατομικευμένη βάση ο «εύλογος» χαρακτήρας της δυνατότητας εγκατάστασης σε άλλη περιοχή της χώρας καταγωγής, λαμβάνοντας υπόψη, κατά το χρόνο κρίσης του σχετικού αιτήματος ασύλου, τις συνθήκες ασφάλειας, την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, το περιβάλλον της ανθρωπιστικής βοήθειας στην προτεινόμενη περιοχή της μετεγκατάστασης. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να συνεκτιμώνται τα ακόλουθα στοιχεία: (i) η **διαθεσιμότητα των παραδοσιακών μηχανισμών στήριξης**, όπως είναι οι συγγενείς και οι φίλοι που μπορούν να φιλοξενήσουν τους εκτοπισμένους, (ii) η **διαθεσιμότητα των βασικών υποδομών και η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες**, όπως είναι η υγεία, η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση, (iii) η **ικανότητα συντήρησης των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών**

διαβίωσης, (iv) το ποσοστό της εγκληματικότητας και της συνεπαγόμενης ανασφάλειας, ιδίως στις αστικές περιοχές καθώς και (v) το μέγεθος της εκτόπισης στην προτεινόμενη περιοχή μετεγκατάστασης.» (σελ. 66-67 σελ. 6-7 της από 17 Δεκεμβρίου 2010 κατευθυντήριας οδηγίας για το Αφγανιστάν της Υ.Α. του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες).

Μάλιστα, ιδιαίτερος διαφωτιστική είναι και η άποψη του Βρετανού Δικαστή Μετανάστευσης κ. Oakley περί το εύλογον της μετεγκαταστάσεως. Κατά το Δικαστή Oakley εκτιμάται ότι στις περιπτώσεις που ένα άτομο, και δη γυναίκα νεαρής ηλικίας, χωρίς κανέναν συγγενικό δεσμό και χωρίς να είναι σε θέση να επωφεληθεί από κάποιο ανεπίσημο κοινωνικό δίκτυο προστασίας, δηλαδή την ευρύτερη οικογένεια ή την φυλή, δεν θα πρέπει να θεωρείται ως εύλογη επιλογή η εσωτερική μετεγκατάσταση (βλ. τεύχος 70 Νοεμβρίου/Δεκεμβρίου 2007 του «Women's asylum News», ιδίως σελ. 2-3, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/478ce1920.pdf>). Είναι σαφές, λοιπόν, ότι η αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα της δυνατότητας μετεγκατάστασης του συνδέεται άρρηκτα με τα χαρακτηριστικά του αιτούντος.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεχόμενη ότι ο προσφεύγων, όντας ορφανός και χωρίς να έχει συγγενείς οι οποίοι να έχουν σταθερή κατοικία στο Αφγανιστάν, αφού η οικογένεια του αδελφού του προσφεύγοντα παραμένει στο Ιράν, δεν διαθέτει το αναγκαίο οικογενειακό δίκτυο, το οποίο θα βοηθούσε στην κοινωνική και οικονομική επανένταξή του στην πατρίδα του, κρίνει, λοιπόν, ως εύλογη την πιθανότητα σε περίπτωση επιστροφής του προσφεύγοντα στο Αφγανιστάν, να υποχρεωνόταν να διαβιεί ως εσωτερικώς εκτοπισμένος υπό συνθήκες εξαθλιώσεως.

Αυτού του είδους οι ακραίες κοινωνικές συνθήκες στις οποίες εκτίθενται οι εσωτερικώς εκτοπισμένοι στο Αφγανιστάν, ελλιπής διατροφή, στέγαση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, περιορισμένη πρόσβαση στην εργασία έχει κριθεί υπό το πρίσμα του αρ. 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και της πρόσφατης νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), «Μ.Σ.Σ. κατά Βελγίου και Ελλάδας» (βλ. <http://www.nsk.gr/edad/ee738.pdf>) ότι εμπίπτουν στον πεδίο του ορισμού «εξευτελιστική μεταχείριση».

Συγκεκριμένα, κατά το ΕΔΔΑ στην από 21.1.2010 απόφασή επί της «Μ.Σ.Σ. κατά Βελγίου και Ελλάδας» (Προσφυγή υπ'αρ. 30696/09), ορίσθηκαν και τα κατωτέρω: «Αντίθετα από την υπόθεση Müslim (προαναφερθείσα, §§ 83 και 84), η υποχρέωση για προσφορά στέγης και αξιοπρεπών υλικών συνθηκών στους φτωχούς αιτούντες

άσυλο σήμερα αποτελεί μέρος του θετικού ελληνικού δικαίου και βαρύνει τις ελληνικές αρχές σύμφωνα με τους όρους της ίδιας της εθνικής νομοθεσίας που έχει μεταφέρει το κοινοτικό δίκαιο, δηλαδή την οδηγία 2003/9 της 27^{ης} Ιανουαρίου 2003 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα Κράτη Μέλη (αποκαλούμενη «οδηγία Υποδοχής», ανωτέρω παράγραφος 84). Αυτό για το οποίο κατηγορεί ο προσφεύγων τις ελληνικές αρχές στην προκειμένη περίπτωση, είναι η αδυναμία στην οποία βρέθηκε λόγω της εσκεμμένης δράσης τους ή των εσκεμμένων παραλείψεών τους, να απολαύσει στην πράξη τα δικαιώματα αυτά για να καλύψει τις βασικές του ανάγκες.» (σκέψη 250).

Ακολουθώντας, το ΕΔΔΑ έκρινε ότι οι ελληνικές αρχές «... δεν έλαβαν δεόντως υπόψη την ευαισθησία του προσφεύγοντα ως αιτούντα άσυλο και πρέπει να θεωρηθούν υπεύθυνες, λόγω της παθητικότητάς τους, για τις συνθήκες στις οποίες βρέθηκε για μήνες, ζώντας στον δρόμο, χωρίς πόρους, χωρίς πρόσβαση σε τουαλέτες, χωρίς να έχει κανένα μέσο για να καλύψει τις βασικές ανάγκες του. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων υπήρξε θύμα εξευτελιστικής μεταχείρισης που έδειχνε έλλειψη σεβασμού στην αξιοπρέπεια τους και ότι η κατάσταση αυτή δημιούργησε στον προσφεύγοντα αισθήματα φόβου, άγχους ή κατωτερότητας ικανά να τον οδηγήσουν στην απελπισία. Θεωρεί ότι τέτοιες συνθήκες διαβίωσης, σε συνδυασμό με την παρατεταμένη αβεβαιότητα στην οποία έμεινε και την ολική απουσία προοπτικής να δει την κατάστασή του να βελτιώνεται, άγγιξαν το όριο βαρύτητας που απαιτεί το άρθρο 3 της Σύμβασης (σκέψη 263).

Καταλήγοντας, εν τέλει στο συμπέρασμα: «... ότι ο προσφεύγων βρέθηκε εξαιτίας των αρχών σε κατάσταση αντίθετη από το άρθρο 3 της Σύμβασης. Ως εκ τούτου, υπήρξε παραβίαση της διάταξης αυτής» (σκέψη 264). Κατά αυτόν τον τρόπο, η μη κρατική κάλυψη των ελάχιστων, βασικών αναγκών του Ανθρώπου δύναται να κριθεί ως εξευτελιστική μεταχείριση και επομένως στοιχειοθετείται παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ.

Επιπροσθέτως, το ΕΔΔΑ στην ίδια υπόθεση, προχώρησε και στον έλεγχο της απέλασης σύμφωνα με το γράμμα του αρ. 3 της ΕΣΔΑ. «Το Δικαστήριο βασιζόμενο στα συμπεράσματα αυτά και τα καθήκοντα που βαρύνουν τα Κράτη σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης σε θέματα απέλασης, θεωρεί ότι με το να απελάσουν τον προσφεύγοντα στην Ελλάδα, οι Βελγικές Αρχές τον εξέθεσαν εν πλήρη γνώση τους σε συνθήκες κράτησης και διαβίωσης που αποτελούν εξευτελιστικές μεταχειρίσεις» (σκέψη 367). Επομένως, γίνεται δεκτό ότι η απέλαση ατόμου σε κράτος, όπου

επικρατούν ακραίες συνθήκες διαβίωσης, όπως αυτές που έχουν περιγραφεί ανωτέρω, συνιστά παραβίαση του αρ. 3 της ΕΣΔΑ.

Κατά συνεπεία, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη της την εξωεδαφική εφαρμογή της ΕΣΔΑ, κρίνει, *mutatis mutandis*, ότι οι ακραίες συνθήκες διαβίωσης στις οποίες εκτίθενται οι εσωτερικώς εκτοπισμένοι συνιστούν εξευτελιστική μεταχείριση και άρα ενδεχόμενη απέλαση του προσφεύγοντα στο Αφγανιστάν, όπου ενδέχεται να υποβληθεί σε μια τέτοια κατάσταση ως εσωτερικώς εκτοπισμένος, πληροί το γράμμα του αρ. 15 του π.δ. 96/2008 περί κινδύνου σοβαρής βλάβης, συνιστά δε παραβίαση του αρ.3 της ΕΣΔΑ.

Συγκεφαλαιωτικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι σε περίπτωση επιστροφής του προσφεύγοντος στο Αφγανιστάν, λόγω της μη υπάρξεως οικογενειακού δικτύου, το οποίο θα επέτρεπε την επανένταξη του προσφεύγοντα στην αφγανική κοινωνία, είναι εύλογη η πιθανότητα να παραμείνει ο προσφεύγων ως εσωτερικά εκτοπισμένος στην χώρα προελεύσεως και να εκτεθεί σε ακραίες κοινωνικές συνθήκες, όπως η ελλιπής διατροφή και στέγαση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, αλλά και η περιορισμένη πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Δεδομένου δε, ότι οι ανωτέρω συνθήκες διαβιώσεως έχουν ορισθεί από το ΕΔΔΑ ως εξευτελιστική μεταχείριση, και επειδή επιπλέον έχει κριθεί ότι η απέλαση ατόμου προς χώρα όπου θα υποβαλλόταν σε τέτοιου είδους ακραίες κοινωνικές συνθήκες παραβιάζει το αρ. 3 ΕΣΔΑ, η Επιτροπή κρίνει ότι θα πρέπει να χορηγηθεί στον προσφεύγοντα καθεστώς επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με το αρ. 15 παρ. 2 εδ. β' και το αρ. 18 π.δ. 96/2008.

Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφοι 2 και 3 της Σύμβασης της Γενεύης, προκύπτει σαφώς ότι τα χορηγούμενα στον αλλοδαπό αιτούντα άσυλο έγγραφα και πιστοποιητικά από τις εθνικές αρχές της χώρας υποδοχής υποκαθιστούν τα έγγραφα που χορηγήθηκαν σε αυτόν από τη χώρα καταγωγής του και θα ισχύουν μέχρι απόδειξης του εναντίου. Ο προσφεύγων δήλωσε προφορικά κατά την εξέταση του ότι ονομάζεται (επ.) Rezae, (ον.) Ali του Sakhi και της Feroza, γεννημένος την 1.1.1988. Η Επιτροπή δέχεται αυτή τη δήλωσή του ως αληθινή και διορθώνει τα στοιχεία του, όπως τα δήλωσε στη συνέντευξή του. Συνεπώς η Επιτροπή, σύμφωνα με το ως άνω άρθρο της Σύμβασης της Γενεύης, διορθώνει τα στοιχεία του προσφεύγοντα, όπως προαναφέρεται ακριβώς παραπάνω.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δέχεται τυπικά την υπό κρίση προσφυγή του πολίτη Αφγανιστάν,
(επ.) [REDACTED], (ον.) [REDACTED] του [REDACTED] και της [REDACTED], γεννημένου την 1.1.1988.

Διορθώνει τα στοιχεία του προσφεύγοντα σε (επ.) [REDACTED], (ον.) [REDACTED] του [REDACTED]
και της [REDACTED], γεννημένος την 1.1.1988

Δεν αναγνωρίζει στο πρόσωπό του την ιδιότητα του πρόσφυγα.

Αναγνωρίζει ότι είναι δικαιούχος επικουρικής προστασίας και του χορηγεί το
αντίστοιχο καθεστώς για δύο (2) χρόνια.

Γίνεται μνεία ότι το χορηγούμενο καθεστώς επικουρικής προστασίας,
δύναται να ανανεωθεί με αίτηση του δικαιούχου το αργότερο 30 ημέρες πριν τη λήξη
του. (άρθρο 24 παρ. 2 Π.Δ 96/2008).

Κατά της απόφασης αυτής ο προσφεύγων έχει το δικαίωμα να προσφύγει
ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών
από την επίδοσή της (άρθρο 29 του π.δ. 114/2010 και άρθρο 15 του ν. 3068/2002).

Βύρωνας-Αττικής, 19/1/2012

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
ΚΟΥΡΜΑΔΑΣ Αθανάσιος

Η Γραμματέας
ΜΠΙΝΙΕΡΗ Γεωργία

Για την αντιγραφή
Η γραμματέας

ΜΠΙΝΙΕΡΗ Γεωργία
Αστυφύλακας